

Foglalat: Magyarország (követek. Szatmár. Torontal és Nyitra követválasztó gyűlései 's a' magyar academiára nemes ajánlati). Anglia (Conventio. Embargo. Glasgowi önkérvetsek. Móríc szigetéről hir. Manrojeni). Franciaország (a' Moniteur fejtegeti 's menti a' berryi hgné iránt tett előleges rendszabást. A' hgné elfogatása körülményesen. A' követkamara praesidiuma és Dupin. A' pártok háborut akarnak. Orleans és Nemours kir. hgek éjszakon. —) Belgium (Brüsselből és Antwerpből hírek nov. 10ikeig). Németország. Spanyolország. Pénzfolyamat. Gabonaár.

MAGYARORSZÁG.

Folytatása országgyűlési követink választásának: Szepes Almásy Lajos első alispánt 's Jékelfalusy János főszolgabíró; — Ung Bernáth Zsigmond táblabíró és Petrovay István másod alispánt; — Hont Majthényi Antal első alispánt és Baloghy Imre főjegyzőt; — Pozsony Fekete Ferencz másod alispánt 's Benyovszky Péter táblabíró; — Thurócz Justh Ferencz táblabíró és Ruttkay Károly másod alispánt; Csongrád nov. 20ikán Bene József főjegyzőt 's Klauzál Gábor táblabíró, (melly napon Vörösmarty Mihály m. t. akad. rendes tag is táblabíróvá neveztetett). — A' zágrábi káptalan Ossegovich Imre czimzetes püspök 's Horváth József kanonok urakat; — Lócse sz. k. város Kricske József főbíró; — Kézsmark Máthai Venczel tanácsbeli; — Zágráb Staudacher József bíró; — Eperjes Dines István bíró és Bujanovics Vincze ker. tábl. ügyvéd; — Selmecz Mateovich József főügyvéd 's Matulay János tiszteletbeli főügyvéd; — Szent-György Máthé János helyettes polgármestert, és Szegner Kristóf tanácsbeli; — Varasd Kerner Fridrik helyettes polgármestert.

Szatmár megye 15 's 16ikán tartván tisztválasztását, első alispán lett Kende Zsigmond 2510 szóval, második Uray Bálint felkiáltással; főjegyzőnek nev. Kölcsey Ferencz; főügyvédek lettek Vetésy Sámuel és Szerdahelyi Pál. (Többbit máskor).

N. Becskerek nov. 8kán: Torontal vmegye f. h. 12ki közgyűlésén olvastatá fel a' k. meghívó-levelet hongyülés iránt 's oda Hertelendy Miksa táblabíró 's Gyertyánffy Dávid másod alispán (tehát nem mint 92 sz. lev. említők) urakat egy szívvvel lélekkel követekül elválasztá. Ugyan e' gyűlésben a' főadószedőnek lemondásával e' hivatalra

elválasztatott 's megerősitetett Karácson István, a' szokott esküvést letévé, 's később helyettes másod alispánnak is elválasztatott. — Itt ismét egy ohajtás céljánál állunk. Ugyan f. h. 12kén volt első közülése a' torontali casinonak, melly N. Becskerekén e' napon nyitatték fel először, elrendelé igazgatójít 's választottságát, kik mindössze tizen-nyolcz tagból, nevezetesen három igazgató, egy jegyző, egy pénztárnok, két ügyvéd, 's választottsági személyekből állanak. A' részvényesek száma százon már felül van, husz pengő ft. részvény mellett. Elhatározá e' társasági ülése, hogy némelly külföldi hírlapok járatása mellett a' két magyar honban kijövő magyar ajku ujságot, folyóírást, zsebkönyvet, mind 's rendesen megszerzend, sőt már a' kijött újabb magyar munkákat is. — A' m. t. Társaság tőkepenze gyarapítására e' megyében ismét új ajánlások tétettek. N. Kikinda kiváltságolt kerülete ajánlott t. i. 80 ftot. a' török-becei urodalom 100at, Gyulay Ádám gróf pedig esztendőnként fizetendő 50 ftot., Csekonics János végre 800 ftnek esztendőnként fizetendő 48 ft. kamatját, mind ezüst pénzben. B. Á.

Tek. Nyitra megyének f. h. 5től 12ikeig tartott követ-választási gyűlése alkalmával, Nyitra-Zerdahelyi Lőrincz táblabíró ur szabatos beszédü indítványa mellett, hazafi lelkü volt a' nemes megye, egy eziránt hozott határozata által, a' magyar t. Társaság pénztára gyarapodására felkelési pénztárából ezer pengő frtot ajánlani, egyszersmind végezni, hogy, az említett intézet szép reményü előmenetelit a' megye ns birtokosi önkényes ajánlatokkal is segéljék, első iparkodásokul vetvén honni nyelvünk divatba hozatalát. Több érdekes tárgy felvétele után a' nagymélt. főispán ur többeket táblabíróssággal tisztelvén meg, 's Bossányi Simon urat tiszt. alsz. bíróvá,

Thuróczy János urat tisz. alügyvéddé, Matusz Lajos, Csánky Bencze 's Bogyó Rudolf urakat pedig tisz. esküttekké nevezte ki. B. F.

Tarcsalról nov. 14kéről költ tudósítás szerint ott e' f. h. 13kán hajnali négy óra tájban, az égnek több részén igen nagy tűzoszlopok mutatkoztak, úgy hogy szobák egész az olvashatóságig felvilágosultak. Buda fölött is volt illyes szemlélhető e' hónapban.

A N G L I A.

A' két ország között oct. 22ikén kötött, 's 27ikén megerősített conventio öt cikkelyből áll, mellyek elsője a' tudva levő határnapokat jeleli ki, a' többi pedig (a' Journal de la Haye szerint) szóról szóra ekép következik: 2. cikkely. Ha a' hollandi király vonakodnék az előbbi cikkely kötelezésit (a' belga birtok átadatását) teljesíteni: akkor Ő Felsége a' Francziák 's Ő Felsége Nagybritannia és Irland egyesült országok királya meg fogják parancsolni, hogy embargo (zárfogalék) vettessék minden, a' két ország kikötőiben találkozó, hollandi hajóra; nem különben a' tengeren czirkáló hajóiknak (kreuzer) meghagyni, hogy minden hollandi hajót, mellyel találkoznak, letartóztassanak, 's valamelly angol vagy franczia kikötőbe hajtsanak. E' végre egy angol és franczia egyesült hajócsapat fog a' hollandi partoknál állani, melly e' rendszabás végrehajtását fogantatosbá tegye. — 3ik cikkely: Ha a' belga birtokon még nov. 15ikén is lesznek hollandi seregek, akkor franczia hadosztály fog Belgiumba lépni, a' hollandi erőt annak elhagyására kényszerítendő. Csak úgy azonban, ha előbb a' Belgák királya azon ohajtását nyilatkoztatta ki, hogy birtokába a' nevezett cél-elérésre franczia seregek lépjenek. — 4ik cikkely: Ha az előbbi cikkelyben kijelelt rendszabás szükségessé válnék, annak célja egyébre nem terjed, mint hogy a' hollandi seregek Antwerpből 's az ehez tartozó erősségekből és helyekből kiüzessenek; 's Ő Felsége a' Francziák királya, különös gonddal lévén mind Belgium, mind minden egyéb kormány függetlenségére, kötelezi magát nyilván és világosan, hogy Belgiumnak egyik erősségébe sem fog az em-

litett expeditiót teendő franczia seregekből őrizetet iktatni, hanem Antwerp fellegvárát 's az ahoz tartozó erősségeket és helyeket, mihelyest magokat megadják, vagy a' Hollandiak belőlök kiüzetnek, azonnal a' belga királyi hadihivataloknak adja által, 's a' franczia seregek azontul a' franczia földre haladéktalan visszavonulnak. — 5ik cikkely: A' jelen egyezés megerősítettik 's az erősített példányok Londonban nyolczad nap alatt, vagy ha lehet még hamarébb, kicseréltetnek. — Aláírva: Talleyrand, Palmerston. (E' nyilvános öt ponthoz a' Gazette de France szerint még két titkos cikkely is járul).

Az egyesült angol és franczia flotta utolsó szakasza is kiindult a' hollandi partokhoz november 4ikén.

A' Globe (ministeri ujság) e' hónap 7ikén egy királyi cabineti rendeletet közöl, melly által a' britt hajóknak a' hollandi kikötőkbe evezés tiltatik 's az angol kikötőkben tartózkodó minden hollandi hajóra embargo vettetik. — A' Globe hozzá teszi, hogy mind ezen rendszabások mellett is a' békülhetés utja Hollandia részére egész az utolsó pillanatig nyitva hagyatik. — (Haagai privát levelek szerint, e' hónap 10dikéről, a' hollandi kormányzéknek nem szándéka, az ország kikötőiben tartózkodó angol és franczia hajókra embargot, vagy akárminemű birtokra zárt vettetni, 's illyes hajók a' hollandi kikötőkben a' kijelelt napon minden ellenintés mellett is folyvást tartózkodtak —).

Az angol ujságok nov. 9ikén nem hoznak semmi hirt az egyesült angol és franczia hajósereg felől. Larne angol hajó Portsmouthből Deal felé indult el, holott a' flotta nov. 8ikán még folyvást tartózkodott. Mondják, hogy erős szelek e' hajósereget igen megzavarták. —

Glasgowban (Scotia) mintegy 800 ifju állott egy ezredbe össze 's illy név alatt: „glasgowi constitutionális önkénytesek“ dona Maria da Gloria ügyeért készülnek harczolni. Nov. 10ikeig már el fogtak indulni (Oportoba). — Egy hajó, ugymond a' Globe, melly

Angliába jöttében Móríc-szigetén kötött ki nem régen, ott mindent a legnagyobb buzgásban talált; a lakosok fegyverben jártak 's magokat nemzeti öröknek nevezék; úgy látszott, az egész sziget tökéletes lázadásban van. — A' Morning Chronicle erre azon hirt hozza, hogy egy ezred Irlandból Móríc-szigetére fog küldetni, 's a' sziget ujdón nevezett kormányzójának (Nicolai, generalmajor) meg van hagyva, hogy Jeremie ur iránt tökéletes engedelmet eszközöljön. (E' szerint ezen ur ismét visszamegy a' szigetre. Lesz ott jeremiade).

A' török udvar agense, Maurojeni, — úgy mond a' Courrier — ki Anglia közbenjárásával békés egyezkedést akar a' szultán és Ali basa közt eszközölni, e' célzt mint hisszük hamar és szerencsésen éri el udvarunknál. Ali basát — minekútána a' török fővezér elvonultával Ibrahim előtt már a' tauriai hegyszorulat is nyitva áll — semmi sem tartóztathatja többé seregeivel egész Konstantinápoly kapujai alá nyomolni, de egy neutralis hatalom barátságos közbenjárása őt önkényleg 's könnyen meg fogná e' diadalmi menetben állapotdatni. Nem lehet neki se célja, se politikája a' szultánt szerfelett elgyöngíteni, jól tudván, hogy ez Törökországot mulhatatlanul az orosz czár kezébe juttatná, kinek olly közel szomszédságától neki (Alinak) sokkal több oka volna tartani, mint az ingó birodalom mostani urától. De más részről Anglia politikája sem engedheti, hogy a' szultánt e' jelen belső háboruja minden erejéből fogyassza ki. Anglia kereskedésére 's tengereni főuraságára nézve sehol sem szükségesebb Oroszország hatalmaskodását meggátolni, mint Konstantinápolyban, mellynek meghódíthatását annyi czár nem ok nélkül ahitozá. —

FRANCZIAORSZÁG.

Minekelőtte a' berryi hgné elfogatását körülményesen leírnók, érdemes a' Moniteurnek mentegető 's felvilágosító czikelyét olvasni e' hónap 9dikéről, mellyben a' kormány lépéseit a' fogoly hgné ügyében bővebben kifejti 's igazolja. Berry herczegasszony (Madame la duchesse de Berry), úgy

mond, e' hónap 7ikén reggel 7 (10?) órakor Nantesban elfogatott. A' hgné keresztül járta a' déli megyéket, 's a' nyugoton jelenléte által veszélyes nyugtalanságoknak volt táplálója. Ugy látszik, még épen nem vala szándéka Franciaországot elhagyni, hanem más megyéket vett ismét uti célul (más ujságok szerint Nantesban készített támadást nov. 15 vagy 19ikére, 's fia nevében itt akarta kormányzékét felütni), hogy ott tegyen ismét csudás plánjaival próbát, ámbár az illyekben a' próba is merő szerencsétlenség. Szorgos kötelessége volt tehát a' kormánynak, a' dolgok egy illy állapotjának véget vetni; mit véghez is vitt, 's ebben, úgy hiszi, mind a' thronusnak mind az országnak jó szolgálatot teve. A' kormány kénytelen megczáfolni a' hamis híreket, mellyeket e' tárgy iránt a' gonoszság terjenget. Nem igaz, hogy a' kormányzék a' herczegasszony rejtekhelyét már rég tudta volna. Ha ezt tudá, a' kormány őt azonnal elfogatta volna. Az előbbi ministerium e' részben hiven teljesítette kötelességeit; 's a' mostani azonnal meghagyá az elfogatást, mihelyt a' bejött tudósítások elég világot nyujtottak a' munkálódhatásra. Az alapos gyanu 's az elfogatás között nem mult el egy pillantat is használatlanul. Egyenes és kétségtelen parancsolat ment a' hgné elfogatására, de egyszersmind azon utasítással, hogy a' fogolyban a' személy, a' nem, a' szerencsétlen, 's a' rang, mellyben egykor honunkban állott, kiméltessenek. Ezt Franciaországnak, 's ki kell mondanunk, a' feltünk uralkodó nemzetségnek becsülete is kívánta így, 's e' familiának becsülete szinte egy az ország érdekei közül. — A' kormány parancsolatit hiven teljesíték. Generallieutenant gróf d'Erlon, Alsó-Loire megyei főispán (préfet) Duval, a' nantes-i bíró Favre 's a' nemzeti őrség vezére Robineau urak, úgy szinte a' nemzeti őrség és sorkatonaság, mind, illőleg jártak el tisztokban. — Meg levén így a' hgasszony fogva, azon kérdés támadt, mellyik hatóságnak kelljen őt áltadni? Valóban fontos kérdés, melly érett meggondolást kívánt. A' kormány abban állapotott meg, hogy a' teendő rendszá-

bás iránt a' kamarákhoz fordul. Okait könnyű általlátni. Berry hgasszony birói ítéletnek nem, hanem csak politikai rendszabásnak lehet tárgya. Ugyan is azt kiki áltlítja, hogy egy illy bűnöst a' szokott bíróság elejébe állítani annyi volna, mint a' leggyászosb rendetlenkedésre adni okot. A' pörbeli botránkozató vitézések után jött volna az ítélet. — Csak gondolja az ember az elítélés és ismét a' felmentés következtetéseit! Ha a' berryi hgasszony elítéltek (halálra t. i.): akkor a' királyi tekintet vagy lágyaság, vagy keménység vádja által de minden esetre sérült volna; ha pedig a' hgné felmentették: akkor ő ugyanazon tartományokon, mellyeket előbb fellázasztott, szabadon ment volna végig 's a' határnál csak azért ült volna hajóra, hogy 's talán minél előbb az országba ismét visszatérjen. — A' berryi hgné tehát nem jöhetett birói ítélet alá, hanem egy politikai rendszabást kelle iránta hozni. Olly ellenség ő, kit árthatlanná kell tennünk. — Az e' célra vezethető rendszabások a' kamaráknak ajánlatni fognak. 'S épen azért fordult ez iránt a' kamarákhoz a' kormány, mivel nem birói ítélet, hanem politikai rendszabás kellett. — Csudálatos egybekeverése lett volna az a' külön hatalmaknak, ha a' kamaráktól birói ítélet, elítélő vagy fenyítő ítélet, kívántatott volna. A' törvényhozó 's birói hatalomnak örökre pedig szorosán el kell egymástól választva lenniök, ha anarchiába vagy despotismusba bukni nem akarunk. 'S rendes és természetes dolog is, hogy a' kormány egy, az ország bátorságát illető rendszabást a' kamaráktól kívánjon. Vagy birói ítélet volt az, mellyel a' kamarák a' Bourbonok idősb ágát Franciaországból száműzék 's jószágai eladatását rendelék? Nem, bizonytal nem; ez nem birói, nem fenyítő ítélet volt, hanem politikai tett, 's óvó rendszabás. Egy uralkodó, vagy uralkodott háznépnek tagjai saját helyzetben vannak. Az ő rangjuk, vagyonuk és egész sorsuk felől csak a' törvényhozó test végez. A' kormány tehát e' lépésben nem teszen semmi újat, semmi szokatlant, minthogy illyes bátorsági rendszabások a' kamaráktól már többször ki-

vántattak. — De azt fogják kérdeni, miért nem tett a' kormány maga illy rendszabást? talán a' feleletterhét (ki előtt valljon?) a' kamarákra akarta tolni? — De ha a' kormány maga végzett volna, akkor bizonyosan azt hányták volna fel, hogy egy kérdésnek nem őt illető feloldását vállalta magára, hogy a' kormány határtalan uralkodásra vágy, hogy bitorol (usurpirt). Ezen vádat nem akar a' kormány tétethetni; mi pedig a' feleletterh elhárítását illeti, erre a' kormányzók diadalmasan felelhet. Ugyan is azon férjsiak, kik a' mostani igazgatást (administratio) képezik, az által, hogy a' berryi herczegnét elfogatták, — hogy ennek sorsát a' kamarák kezeibe tevék, — 's hogy a' teendő lépések iránt ők adnak indítványt (initiatívát): olly feleletterhet vállaltak magokra, melly elég súlyos őket azon vádtól felmenteni, hogy kötelességök terhet viselni vonakodtak. Senki, senki sem adhatta volna czimeresb zálogát az országhoz 's a' júliusi királyi-székhez ragaszkodásának! —

A' Breton 's más francia ujságok következő körülményekkel beszélnek a' hgné elfogatását. A' nantesi hivatalok biztos embertől tudósítottak, hogy a' hgné, ki már rég nem vala Nantesban, ide visszaszándékozik, 's megkérdezteté itteni meghittjeit: ha jöhet e, 's Duguigny kisasszony házában a' vár-utczában, mint ezelőtt, bátran fog e lakhatni? Biztató feleletet kapván, a' hgné egyik emberét előre küldötte, ki is asszonyánál 24 órával hamarabb érkezett, mint szinte a' herczegnének egy agense, ki vele Nantesban szólni kívánkozott. A' kijelelt ház szemmel tartatott, 's a' kormány főbb tisztjei, kik hosszabb idő óta szüntelen értekezésben voltak Parissal, minden szükséges rendszabást előre megtettek. 6kán reggel egyik Kersabiec kisasszonyt látták paraszt ruhában a' kijelelt házba suhanni, 's estve ötödfél órakor jön egy meghitt azon hirrel, hogy maga a' hgné is megérkezett 's a' nevezett Duguigny-házban épen most akar asztalhoz ülni. Nem telt bele öt perc (minutum) 's már a' vár-utca, a' felső nagy-utca, a' karmelita-utca 's alsóvár-utca katonákkal volt megrakva, kik az ot-

tani házakból senkit ki nem eresztettek. Tö-
mérdek nép gyűlt a' nevezett utcákra, kik a'
dolog kimenetelét nagy ujságvágygal de kü-
lönben csendesen várták. Épen be akarák
már a' Duguigny-ház kapuját törni, midőn
azt a' benlakók többszöri sikertelen felszólít-
tatás után végre megnyitották. Az asztal terít-
ve volt, de mellette két szék üresen. Azt
mondák, hogy e' két hely Duguigny ur és
kisasszonyának a' ház rokoninak vala szánva,
kik a' praefecturán laknak 's még el nem jöt-
tek. A' fürkészés azonban elkezdődött. Egy
igen ügyesen készült bujósdi-hely megvizsgál-
tatván, üresen találtatott. A' házhéjban (pad-
láson) azonban egy fűthető kisded szobácská-
ra akadtak, melly igen szűk léte miatt más-
kor, ugy látszott, nem igen vala látható. Az itt
szállongó vagy heverő papiros-pernye v. hamu
oda mutatott, hogy itt valakinek kevés perc-
czel ezelőtt lennie kellett; az asztalka alatt
még feküdt egy levél, melly kétségkívül csak
a' nagy sietségben hanyódott oda 's égetlenül
maradt. — Ebben sympathetikai tintával irt so-
rok (Párisból) intik a' berryi herczeg-
nét, ne higyen egy személynek, melly vele
ül, vele jár, igaz hűséget szinlel, de őt már
elárulta A' többi még nem vala lát-
ható, hihetőleg a' zaj félbeszakasztatá az irás
kifejtését. — E' nyomon a' fürkészetek még
nagyobb hévvel folytak, de sokáig sikertle-
nül. Egy rejtekben 34,000 franc-ig találtak
ezüstpénzt, 5 és 1 francdarabokat, V. Hen-
rik képével, egy pénzsajtót 's néhány me-
daille-t. Végre, reggeli 10 órakor (7ikén)
nehány gendarme, kik a' ház harmadik eme-
letében egy kandaló előtt a' hideg miatt már
bideje tüzeltek, egyszerre észreveszik, hogy
a' kandaló hátulsó fala és feneke mozogni
kezd. Ki vagy? kiált az egyik; a' másik a'
falat vagy is inkább pléhet beüti. Én vagyok,
a' berryi herczegné! mond a' kilépő személy,
megadom magam', hijátok a' generalt! Utá-
na bujtak ki Guilbourg és Ménars urak, és
Kersabiec asszony, 's mindnyájan elfogattak.
— A' szegény herczegné nem állhatta ki a'
tüzet, melly a' kandaló belső pléhet égette,
's mellyhez a' buvó-helyszük léte miatt a' hgné
15 óra hosszig görbedve támaszkodott. —

General, így szóla kiléptekor, én az urra bi-
zom magamat, 's kérem, ne szakasszák el
tőlem szerencsétlenségem társait. — Herczeg-
séged a' franczia becsület védelme alatt áll!
monda a' general. A' hgné igen el volt bágyad-
va, leült 's legelőbb is egy pohár czukros vi-
zet kért. — Egyik meghittje, egy olasz, á-
rulta el, ugyanaz, kiről az idézett level lát-
szik emlékezni, 's ki a' herczegnétől nov. 6i-
kán épen akkor távozott el, midőn a' poli-
tia belépett. Az embert Párisból utasíták a'
herczegnéhez; neve Hyacinth Gonzalve, más-
kint Hyacinthe de Luze.

A' berryi hgné nov. 9dikén reggel 3 $\frac{1}{2}$ ó-
rakor fogolytársival együtt a' nantesi várból
Saint-Nazaire városkába vitetett, hogy in-
nen hajón az ezen esetre rég készen tartott
blaye-i erősségbe (délnyugat f. Bordeaux-
hoz 8 kis mföldre) kísértessék.

A' Messenger szerint következők a' ber-
ryi hgné iránt a' kamarák elejébe terjesztendő
törvényjavaslat pontjai: 1. A' herczegné az
országból kivitetik 's abból örökre számüze-
tik. 2. Az országban levő birtoka behuzatik
(confiscáltatik). 3. Ha a' kitett királyi ágnak
valamely tagja ujlag az országba lép, már
ez által halál van fejére mondva. —

Orleans és Nemours hgek adjutánsaik
nov. 10ikén az éjszakai táborhoz elutaztak,
hova magok a' királyi herczegek is más nap
estve szándékoztak elindulni.

A' követkamara praesidensségére
nézve — ugy mond a' Journal des Débats
— már Perier ur igen jól átlátta, mi sok
függ attól, kit választ a' kamara ezen hiva-
talra; ennél fogvást ő (Perier) tavall egész e-
rővel azon volt, hogy Lafitte ur a' kama-
ra praesidensévé ne választassék. Lafitte ur-
nak most történhető megválasztatása, mond to-
vábbá a' Journal, még több kárt okozna mint
tavall, mert az oppositio ismértes nyilatko-
zását (a' compte rendu-t) ő is aláírta, 's így
az eddigi kamarai többség önmagát itélné el,
ha őt választaná előlülőjének. — Ennél fog-
vást a' Journal des Débats nevezett hivatal-
ra igen nagyon ajánlja Dupin urat, mint
olly férjfiut, ki egyike volt a' többség legé-
kesb. beszédü 's leghősebb képviselőinek, 's

kit az előlülés disze minden jussal illetne. — De, a' ministeri ujság mind ezen nyájassági mellett még folyvást kétséges: fogja e Dupin ur a' juste-milieut 's az azon haladó, vagy is inkább lépegető ministeriumot ékes szavával 's egész hős lelkével támogatni vagy nem? 's ha igen, mennyiben? A' minapi ebédnek 's meghitt szólalkozásnak a' királynál sem volt egészen kívánt foganatja. Mint mondják, a' király ekép szólitotta volna meg Dupin urat: No 's hát Dupin ur, azt hallom, az ur egyenes oppositioba akarja magát az én ministeriumommal tenni? „Nem Sire,“ felele Dupin ur, az én szándékom: szabadon 's függetlenül mondani ki véleményemet, a' nélkül, hogy Felsőged ministeriumának szószólója lennék, melly ugy is illyesekben nem szükkölködik.“ Ugy de, — ezt mondta volna a' király — az ur minapi vonakodása ministerséget vállalni, az én cabinetemet compromittálta. . . „Annál rosszabb nekik“ felele hirtelen Dupin ur, „én azt tartom, inkább ők compromittálják magokat, mint én magamat.“ — Ugy de, ezt mondta volna továbbá Ó Felsőge, az ur még is elfogadja a' ministeri szózatokat, hogy a' kamara praesidiumához juthasson? — „Én bárkinek szózatát is elfogadom,“ így szóla Dupin ur, „ki azt reám adja, de lekötni magamat nem akarom és nem fogom.“ — És még is, mond a' király, az ur nekem egykor barátom volt! „Igen nagyon“ felele Dupin ur „igen nagyon; de jól tudja Felsőged, hogy egy pont iránt a' mi nézeteink egészen különbözök. Felsőged minister akar lenni, én pedig, ha ministerséget vállalnék fel, magam ura.“ — Ezen kívül mint a' National mondja, még kinyilatkoztatta Dupin ur, hogy ő az előbbi ministeriumnak és a' justemilieu-rendszernek, mind addiglan őszinte barátja volt, míg látá, hogy mind a' kettő a' restauratio kártékony elveihez és szelleméhez erős lépetekkel közelget. A' juste-milieunek — így szóla Dupin ur — minden jó célja 's több jó oldala mellett is, egy orvosolhatlan 's tós-gyökeres hibája van, az t. i., hogy a' restauratio szellemekint a' külső hatalmakban bízik, azokban keresi léte 's lé-

tezése föltételeit és ebeli vadásztában vagy biztában a' nemzet 's nemzeti institutiok szellemétől mind inkább távolodik. —

Franciaországban, így ir egyik folyóirás, a' kormány hivein kívül minden politikai párt háborut ohajt, mert egyedül azt tartják czélzatik valósíthatása idejeül; detekintsük meg, mire mehetnének ekkor is, a' köztök uralkodó szakadások miatt: egy része a' carlistáknak minden uton, módon 's gondolható eszközök által sürgeti a' Bourbonok visszaállíttatását; lakik Franciaországnak dél 's nyugoti részein, 's teszi a' nagyobb számot; másika, a' jószág-birtokosak, csak annyiban ohajtják ugyan azt, mennyire abban nagyobb kezességet gondolnak birtokok őrizhetésére mint az Orleans ág uralkodásában, a' respublicától mindenek felett rettegnek, szivesen megegyeznek a' mostani kormánnyal is, csak annak gyökeresülését tapasztalja, tartózkodnak mindazáltal idő előtt vele közösülésre lépni, azonban ellenkedésre még inkább nem vetemülnek; az igazgatás igen szeretné ez osztályt meghódítani, de mindedig minden léptei füstbe mentek, mivel egyedül saját 's huzamosb meggyőződése után kíván az kölcsönös barátságra lépni; — 's ez a' hatalmasb szám; — van még egy része, egy a' theoriák örvényiben kerengő szakadéka a' carlista pártnak, 's ez a' chimaera szám, mellytől ugyan valóságot senki sem vár. — De milly csekély felosztás ez a' republicanusokéhoz képest, kik eredetökhöz szitva, annyifélék, mennyi fő, mennyi planumból állanak, kik a' hozzájok enyvült kisebb nagyobb népcsoporttal mind annyi, mind külön sphaerában kerengnek, 's minden gyöngeségök egyetemes kufteje az, hogy egymás szövetségében mindig biztalankodók, 's szüntelen kétlők egy magok alkotta igazgatást egyértőleg fentarthatni. Azonban a' nemzet általában, hajló e' párthoz, azért nyer minden újabb republicanusi theoria popularitást, de mindig fenmarad még is az iszonyu nehézség illy elemekből statusformát képezni. — Majd megválnak; az idő lesz itt legjobb mester.

A' Courier szerint néhány hollandi ha-

jó a' marseillei és bordeauxi kikötőkben lefoglaltatott. Ez az első ellenséges tett a' Franciaák részéről Hollandia iránt.

Orleans és Nemours kir. herczogek az éjszaki táborhoz nov. 11ikén reggel indultak el. Zea-Bermudez Párisba megérkezett.

B E L G I U M.

Brüssel, november 3ikán, délután 4 órakor. A' mult éjjel igen későn érkezett ide egy sebes posta Antwerpből, jegyzéket hozván magával, mellyet ugyanazon estve general Chassé küldött general Buzenhez, Antwerp városa és vidéke kormányzójához. Ebben kinyilatkoztatja a' general (Chassé), hogy mihelyest francia katoná, vagy francia hajó mutatkozik a' fellegvár 's annak hollandi kézben levő környéke közelében, a' generalnak királyától parancsolatja van, minden hatalmában illő eszközökkel élni, hogy a' legszentebb jusok megsértetését egy idegen erőhatalom részéről gátolja meg, a' nélkül, hogy ennek legkisebb támadó mozdulatát is bevárna. Ennél fogvást jelenti a' general, hogy ő minden álguyit a' város ellen fordítja, 's ezt azonnal lődöztetni fogja, mihelyt a' fellegvár és vidéke közelében francia zászló vagy lobogó mutatkozik. — Egyszersmind jelenti a' general, hogy a' belga kormány e' jegyzéket elegendő óvásnak 's figyelmeztetésnek tekintse, minthogy ő (Chassé) ezen kívül semmi más jelentést tenni nem fog. Ezen jegyzék nyomában közöltetett Latour-Maubourg francia, és Adair angol követ urakkal (Brüsselben), 's ez utóbbi azonnal sebes postát küldött az angol consulhoz Antwerpbe, készen tartván egy kurirt, ki az onnan érkező hirt Londonba megvigye. Még eddig nem jött semmi hír 's a' követség a' legnagyobb aggodásban van. — Latour-Maubourg ur ma délben bocsátott e' hírről kurirt Párisba, 's general Evain, a' király saját kézzel irt parancsolatjára, a' határszélen álló francia sereg fővezérét is tudósította. (A' carlsruhei ujság után a' bécsi Beobachter).

Antwerpi, később hírlapok szerint Oranienbg ő kir. Magassága november 8kán az antwerpi fellegvárba megérkezett. — Antwerp városából folyvást takarítottak ki bu-

torok 's mindennemű áruk; az angol consul Mechelnbe küldötte háznépét; a' város igen komor, lakosi nyugtalanok voltak. (Nov. 8dikán). Ugyanaz nap proclamatiót ada ki a' városi kormányzóság, mellyben az álguyztás megtörténhetőségét adja a' lakosok tudtára, intvén ezeket okos csendességre 's az óvó rendszabások gondos megtételére, jelentvén egyszersmind, hogy részéről a' tüzoltó 's más illyes készülétek előre elintéztettek. — A' Memorial Belge nov. 10kén tagadja, hogy general Chassé a' fenkitett, vagy bárminemű nyilatkozást bocsátott volna general Buzenhez. —

N É M E T O R S Z Á G.

A' németek mostani helyzetükről elmélkedvén a' Morning Chronicle: Nem hallgathatjuk el, ugy mond többi közt, hogy a' Németeknek saját characterök is elég ellenség politikai kifejlésökben; nem felejthetjük, milly gyermeki képtelenségekre készültek, sőt vetemültek a' szabadsági háború alkalmakor; nem hisszük, hogy példa mutatkozzék a' világ történetiben, hol illy művelt nemzet annyi hiányát árulta volna el a' practicus és előre látó észnek mint ők; a' helyett, hogy használnák a' kedvező pillanatot szabadságok biztosítására, mély elmélkedésekbe bocsátkoztak ezer meg ezer toll-czivakodás közben a' nemzet politikusai a' felől: mint hordák hajokat őseik, mint illhetnék az a' mai időkben is, lelkére kötözvén mindenkinek; ne viselnének fejükön egyebet ősi német süvegnél, — 's kiátkozák nyelvükből a' francia szavakat. Csak később látták szunnyadásikból eszmélten, milly sebes szökésekkel hulltanak az ős babona világba vissza; de későcskén! a' jötehető perczenet legördült 's Németország az maradt, — mi volt. Építsen már most az ember illy nemzet akaratián? bir ugyan ő némelly tisztább szellemi vonásokkal, de mellyek azonnal eliszapulnak, mihelyt a' nagy rész képtelen előítéletű ezredelőáll, mellyet csak egy főtebb, egy valóbb szorongatás képes elszánítani. Nyilvános szelme e' népek épen nincs, sokat beszélnek ugyan irkálóji, 's néha a' legbuzgóbb kifakadásokban rontanak, építenek mindent a'

széles világon, de csak tollaikkal; a' valóságos életben ők a' legbárányibb jámborsáig hunnyászokodók, 's egyedül szélső fokánál képesek a' rajtok követett igaztalanságnak — megharagudni; igen tudják ezt, kik őket közelebről ismerik, 's nem hiszik hogy tete-mesb lehessen szeretetők az alkotmányi szabadság iránt, mint törő vetelkedésök a' francia miveltség ellen.

SPANYOLORSZÁG.

A' királyné, ugy mond az allg. Zeit. egyik madridi levelezője oct. 29ikéről, igen rajta van, hogy a' legközelebb egybehivandó Cortes por Estamentos szerkezeténél, meghívásánál 's foglalatoságánál törvényesen megkivánt régi formások mind egyig 's a' lehető legnagyobb pontossággal és tökéletességgel tartassanak meg; e' végre az igazság-és (ideigleni) külső-ügyminister az ország levéltárait gondosan fürkészik, kikeresve mindent, mi ezen formásokra nézve rég idők-től fogvást szokásban vagy törvény által megállapítva volt. Egy kifogás ezen semmiségek ellen a' leány-örökülés most megállapítandó jusát felforgatni 's ez által a' király hirtelen bekövetkezhető halála esetén az országot a' legdühösb, legvérengzőbb anarchiába volna képes dönteni! — San Martin, az új főpolitiaigazgató, nyomát lelé, hogy Calomarde (a' király kedvence 's volt belső-minister) megbukta után is folyvást közönsülésben állott 's vétkes koholmányokat forralt a' Carlos-pártiakkal; mi okon az exminister Minorca szigetére vitetvén, addig is mig pörbe idéztetnék, biztossággal a' mahoni fellegrárba záratott. A' király, mint mondják, előbbi kedvencének illy, ujabban bebizonyult gonoszságán megboszonkodván e' szók-ra fakadt: megérdemli az akasztófát! — A' királyné eltörlötte a' szalmára és butorokra vetett adót, melly eddig a' kormány-nak ugyan évenként 40 millio reall hozott, de a' népet, különösen a' szegénységet, szerfe-

lett terhelte. — Mint hallik a' financzminister még más adókat is meg fog szüntetni vagy legalább mérsékelni, a' mi azt fogná bizonyítani, hogy a' minister módot talált a' statusjövendelmek összesítésében (centralisatiojában), mit eddig az absolutisták ellentérekedési miatt elődei (antecessor) végbe nem vihettek. Mondják, hogy ezen rendszabás által a' kormány minden esztendőben 200 millio reall kímélhet meg a' szükséges költségek (kiadások) felett. — A' király azonban folyvást igen gyöngé, 's mint mondják, gyakran van magán kívül. A' napokban hosszasan beszélt gyón t a t óatyjával, ki azt javasolta volna neki: huzassék vissza minden, mi a' királyné regenssége óta történt! — Azonban meglehet, az illyes híreket a' megbukott párt költi és terjeszti, melly különben is eselszövényt munkásabban folytatja most mint valaha, 's tudván, hogy a' büntetés legalább is elhalad, nincs mit ne merne. —

Egy másik levelező pedig ugyancsak az allg. Zeit. ban így ír Madridból oct. 30ikáról: Épen most hallom, hogy a' király a' kormányzást holnapután már újra ált akarná venni. — Ha ez megvalósodik, ugy a' javítások és emberibb kormány egész új épülete könnyen összedől, mert tagadni nem lehet, hogy az exaltált apostolicusok vagy absolutisták mindenkor igen nagy behatással bírtak a' királyra 's a' legnagyobbal épen akkor, midőn ellenjeik már már tökéletes győzödelemnek örültenek. — Ezen esetben valóban fájlni kellene, hogy az újabbkori liberalis rendszabások történtek; annál mérgeesebb volna a' viszonyhatás (reactio). — De bizzunk, hogy a' hir, mint több más, alaptalan. — Navarában a' bocsánatvégzés (amnestia) igen fölingerlé a' barátokat (csuklyásokat); a' királyné, ugy mondják ők, nem más mint egy zsidó asszony, ki a' thronust és oltárt fel akarja forgatni.

Bank-actiak nov. 20ikán 1063 —

A' gabonának pesti piaci ára november 23dikan 1832.

Poz. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb	Poz. m. vtó. gar.	legobb	középszerű	csekélyebb
Kisztabúza	138 $\frac{2}{3}$	133 $\frac{1}{2}$	120	Zab	38 $\frac{2}{3}$	37 $\frac{1}{2}$	36
Rétszeres	93 $\frac{1}{4}$	90	86 $\frac{2}{3}$	Köles	—	—	—
Rozs	66 $\frac{2}{3}$	64	61 $\frac{1}{2}$	Köles-kása	—	—	—
Árpa	56 $\frac{2}{3}$	53 $\frac{1}{2}$	—	Kukoricsza	68 $\frac{2}{3}$	66 $\frac{2}{3}$	62

Szerkezteti Helme c y. Nyomatja Landerer.